

Vývoj vzhledu GAZELLY v průběhu času
Evolution of GAZELLA appearance over time

Foto/Photo by Petr Hamerník

Historie sborníku GAZELLA

EVŽEN KŮS

Sborník odborných prací GAZELLA, vydávaný pražskou zoologickou zahradou, je nejstarším periodikem svého druhu v rámci českých a slovenských zahrad. Myšlenka vydávání sborníku stručných odborných pojednání pracovníků zoologické zahrady v Praze vznikla na konci 70. let minulého století. První číslo vyšlo v roce 1969 a obsahovalo několik krátkých příspěvků. Název GAZELLA vycházel z tehdejšího všeobecného okouzlení africkou faunou. První číslo GAZELLY vyšlo v počtu několika málo výtisků, vyrobených klasickou kancelářskou technikou té doby. Po šesti letech, v roce 1975 vyšlo další číslo, tentokrát již v tiskové podobě. Od té doby vycházela GAZELLA pravidelně, koncipována jako výroční zpráva doplněná o odborná pojednání včetně krátkých anglických souhrnů. Příspěvky nejsou honorovány, místo finanční odměny obdrží autor dohodnutý počet separátních výtisků. Sborník si postupně získával stále čtenáře, nejen v naší republice, ale i v zahraničí. Stal se vyhledávanou výměnnou publikací. V rámci toho GAZELLU v průběhu let odebíralo na 250 mezinárodních institucí, včetně Kongresové knihovny ve Washingtonu. Od roku 1999 začali do sborníku přispívat také zahraniční autoři (Německo, Nizozemí, Itálie, Slovensko, Švýcarsko, Austrálie, Čína, Ukrajina, Rusko). Otevřela se také možnost publikovat delší příspěvky, které by autoři nemohli jinak v plném rozsahu uveřejnit v jiných přírodovědných periodikách. Příkladem může být práce P. Luptáka o geografické variabilitě současných i vymřelých poddruhů lva nebo studie D. Fischera a I. Reháka zabývající se ekologií, etologií a variabilitou ještěrky zelené ve středních Čechách. Z obsáhlejších příspěvků taxonomického charakteru je třeba zmínit práci H. Liu a C. Grovese o taxonomické diverzitě kabaráů nebo monograficky zaměřenou práci P. Hrabiny týkající se taxonomie a zoogeografie goralů. Zájem odborníků vzbudil i příspěvek S. Gippolitiho, P. Luptáka a C. Grovese zabývající se historickým vývojem taxonomie antilopy bongo. Podobné sborníky jako je GAZELLA vydávaly také některé jiné zoologické zahrady a ochránářské instituce např. Zoo Berlin (BONGO), Tierpark Berlin (MILU), Kolín nad Rýnem (ZEITSCHRIFT des KÖLNER ZOO), Londýnská zoologická společnost (ORYX, INTERNATIONAL ZOO YEARBOOK), London Zoo-Centre (INTERNATIONAL ZOO NEWS). Řada z nich však z finančních důvodů zanikla, sloučila se jinými podobnými magazíny, nebo zůstala pouze ve stručné on-line podobě. Souvislá řada 46 čísel GAZELLY, která od roku 1975 vyšla, představuje unikátní dílo, zároveň i závazek do budoucnosti. Pražská zoologická zahrada proto plánuje další čísla vydávat jak v on-line verzi na svých webových stránkách, tak v klasické tištěné podobě.

The history of GAZELLA journal

GAZELLA is a journal of scientific papers published by Prague Zoo. It is the oldest periodical of its kind amongst Czech and Slovak zoos. The staff of Prague Zoo first came up with the idea of publishing a compendium of short scientific papers at the end of the 1960s. The first issue came out in 1969 and contained several short papers. Its title, GAZELLA, arose from the general fascination with African fauna at that time. The first issue of GAZELLA was published in just a few copies and used the generally available office technology of the time. Six years later, in 1975, another issue was published, this time in printed form.

Since then, GAZELLA has been published regularly. Its original conception was as an annual report with scholarly treatises including a short English summary. The papers received no payment; instead of financial remuneration, the author obtained an agreed number of separate copies. The journal gradually gained a regular readership, not only here in the then Czechoslovakia, but also abroad. It became a popular publication for the exchange of scientific opinion. This led to GAZELLA being subscribed up to 250 international institutions during the years, including the Library of Congress in Washington. Since 1999, foreign authors (Germany, the Netherlands, Italy, Slovakia, Switzerland, Australia, China, Ukraine, Russia) have also begun to contribute to it.

It also opened up the possibility of authors publishing longer papers that could not otherwise be published in full range in other natural science journals. Examples include the work of P. Lupták on the geographical variation of current and extinct lion subspecies or the study by D. Fischer and I. Rehák dealing with the ecology, ethology and variation of the European green lizard in Central Bohemia. Among the extensive contributions on taxonomy, it is possible to mention the work of H. Liu and C. Groves on the taxonomic diversity of musk deer, the monograph of P. Hrabina on the taxonomy and zoogeography of gorals, and the paper by S. Gippoliti, P. Lupták and C. Groves looking at the historical development of the bongo antelope's taxonomy.

Other zoos and conservation institutions have published similar journals to GAZELLA, e.g. Berlin Zoo (BONGO), Tierpark Berlin (MILU), Cologne Zoo (ZEITSCHRIFT des KÖLNER ZOO), the Zoological Society of London (ORYX, INTERNATIONAL ZOO YEARBOOK), London Zoo-Centre (INTERNATIONAL ZOO NEWS). However, for financial reasons, a number of these have either gone out of print, merged with other similar magazines, or remain only in an abbreviated on-line form.

The continuous series of 46 issues of GAZELLA that have been published since 1975 represents a unique body of work, as well as a commitment to the future. This is why Prague Zoo plans to continue publishing further issues both in an on-line version on its website as well as in the classic printed form.

Během let se GAZELLA stala vyhledávanou publikací
Over the years, GAZELLA has become a sought-after publication

Foto/Photo by Tereza Mrhálková